

ABSTRAKT

Tato bakalářská práce se zabývá analýzou čtených projevů studentů posledního ročníku gymnázia a jejich změnám po vznesení požadavku o soustředění se na správnou artikulaci. Základním cílem je prokázání hypotézy, že se studentky ve svém druhém čtení dopustí méně odchylek od ortoepické normy.

Do výzkumu se zapojilo deset studentek ze stejné třídy, pro které byl český jazyk rodným jazykem, v němž absolvovaly výuku a řečnickou přípravu a neměly diagnostikovanou žádnou poruchu řeči nebo čtení. Výzkum probíhal formou dvojího čtení vybraného textu, kdy před druhým čtením byly studentky vyzvány, aby se soustředily na svou artikulaci a spisovnou výslovnost. Nahrávky jejich čtení byly transkribovány běžnou českou transkripcí a analyzovány s cílem detekovat odchylky výslovnosti, které byly následně roztrženy do příslušných kategorií. Dále byly chyby kvantifikovány a byl zhodnocen jejich rozdílný výskyt při prvním a druhém čtení.

Bylo zjištěno, že se studentky ve svých projevech zlepšily, ale toto zlepšení není signifikantní podle párového T-testu s oboustrannou alternativou. Nejčastěji se vyskytovaly ortoepické odchylky v asimilaci znělosti a zjednodušování souhláskových skupin. Studentky obecně tvořily významně více odchylek v souhláskách než samohláskách.

Závěrem lze konstatovat, že se nepotvrdila výchozí hypotéza. Vědomá artikulace studentek při opakovaném čtení se sice zlepšila, ale pro získání průkazných výsledků by bylo vhodné významně rozšířit soubor.